

3.5. POSTĘPOWANIA W SPRAWIE NADANIA TYTUŁU PROFESORA

W przepisach nowej ustawy procedura nadania tytułu profesora uległa znaczącej zmianie, szczególnie w zakresie przebiegu i podmiotów odpowiedzialnych za jej prowadzenie. Podmioty posiadające uprawnienia habilitacyjne nie biorą już udziału w postępowaniu ws. nadania tytułu profesora, a za całe postępowanie odpowiada Rada Doskonałości Naukowej. Zmieniły się także wymogi stawiane kandydatom do tytułu.

GŁÓWNE ZMIANY:

- *uprawnienie do prowadzenia postępowań ws. nadania tytułu profesora przyznano wyłącznie Radzie Doskonałości Naukowej*
- *całkowicie zrezygnowano z udziału uczelni w procedurze nadawania tytułu profesora*
- *zmodyfikowano warunki stawiane osobom ubiegającym się o tytuł profesora, w tym m.in. zniesiono wymogi dotyczące pełnienia opieki naukowej nad doktorantami*

3.5.1. Organy właściwe do prowadzenia postępowań i nadawania tytułu profesora

W przeciwieństwie do dotychczasowych przepisów, nowa procedura prowadzona będzie przez Radę Doskonałości Naukowej, która następnie może skierować do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wnioski o nadanie tytułu profesora. Uczelnie, ich jednostki organizacyjne, instytuty PAN, instytuty badawcze i międzynarodowe instytuty badawcze nie biorą już udziału w postępowaniu na żadnym z jego etapów.

ART. 228 UST. 1 UPSWIN
ART. 178 UST. 4 UPSWIN

3.5.2. Wymogi stawiane kandydatom do tytułu profesora

Tytuł naukowy profesora może być nadany osobie, która:

1) **posiada stopień naukowy doktora habilitowanego** oraz wybitne osiągnięcia naukowe krajowe lub zagraniczne, oraz:

ART. 227 UST. 1 PKT 1
UPSWIN

- uczestniczyła w pracach zespołów badawczych realizujących projekty finansowane w drodze konkursów krajowych lub zagranicznych lub
- odbyła staże naukowe w instytucjach naukowych, w tym zagranicznych, lub
- prowadziła badania naukowe lub prace rozwojowe w uczelniach lub instytucjach naukowych, w tym zagranicznych

2) **posiada stopień doktora habilitowanego w zakresie sztuki** oraz **wybitne osiągnięcia artystyczne**.

ART. 227 UST. 1 PKT 2
UPSWIN

W wyjątkowych przypadkach tytuł profesora może zostać nadany osobie posiadającej **stopień doktora**, jeżeli będzie to uzasadnione najwyższą jakością osiągnięć naukowych albo artystycznych. W takiej sytuacji należy jednak odpowiednio stosować pozostałe wymogi dotyczące dorobku, o których wspomniano powyżej.

ART. 227 UST. 2 UPSWIN

Osiągnięcia stanowiące podstawę do nadania tytułu mogą także przyjąć formę zrealizowanych oryginalnych osiągnięć projektowych, konstrukcyjnych, technologicznych lub artystycznych.

ART. 227 UST. 3 UPSWIN

Tytuł profesora może być nadany wyłącznie osobie, która w okresie od 22 lipca 1944 r. do 31 lipca 1990 r. nie pracowała w organach bezpieczeństwa państwa, nie pełniła w nich służby ani nie współpracowała z tymi organami. W przeciwnym przypadku, nawet pomimo spełniania wyżej wymienionych przesłanek merytorycznych, tytuł ten nie zostanie nadany.

ART. 227 UST. 3 UPSWIN

3.5.3. Wszczęcie postępowania ws. nadania tytułu profesora

Postępowanie w sprawie nadania tytułu profesora jest wszczynane wyłącznie na wniosek samego zainteresowanego. Wniosek ten składa się bezpośrednio do Rady Doskonałości Naukowej. Wniosek ten powinien zawierać uzasadnienie odnoszące się do wszystkich ustawowych wymagań, o których mowa w części przewodnika pt. „Wymogi stawiane kandydatom do tytułu profesora”. Po przeprowadzeniu weryfikacji wstępnej wniosku, Rada może odmówić wszczęcia postępowania, jeżeli uzna, że w sposób oczywisty nie są spełnione wymogi ustawowe do nadania tytułu profesora. Odmowa wszczęcia postępowania następuje w formie postanowienia, na które przysługuje zażalenie do Rady. Jeżeli w wyniku zażalenia Rada utrzyma w mocy postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, osoba ubiegająca się o tytuł profesora będzie mogła wystąpić z ponownym wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie jego nadania dopiero po upływie co najmniej 5 lat.

ART. 228 UST. 1 UPSWIN

ART. 228 UST. 2 UPSWIN

ART. 228 UST. 10 PKT 1 UPSWIN

3.5.4. Proces recenzowania w postępowaniu ws. nadania tytułu profesora

W przypadku pozytywnej weryfikacji wstępnej, Rada Doskonałości Naukowej powołuje 5 recenzentów, którym zleca opracowanie opinii dotyczącej spełniania przez kandydata do tytułu wszystkich przesłanek ustawowych. Recenzenci są zobowiązani do opracowania swoich opinii w terminie 4 miesięcy od dnia zlecenia ich wydania. W celu zwiększenia transparentności i jakości postępowań, recenzenci są powoływani przez Radę w drodze losowania spośród kandydatów na recenzentów wskazanych do danej sprawy przez właściwy zespół działający w Radzie w ramach danej dziedziny. Zespół wskazuje każdorazowo co najmniej trzykrotność liczby recenzentów wyznaczanych przez RDN w danej sprawie.

ART. 228 UST. 3-4 UPSWIN

ART. 240 UST. 2 UPSWIN

ART. 240 UST. 1 UPSWIN

W postępowaniu w sprawie nadania tytułu profesora recenzentem może być osoba posiadająca tytuł profesora w zakresie danej dziedziny albo osoba posiadająca co najmniej stopień doktora i zatrudniona przez co najmniej 5 lat w zagranicznej uczelni lub instytucji naukowej na stanowisku profesora, która spełnia łącznie dwa wymogi:

- 1) przez okres co najmniej 5 lat kierowała samodzielnie zespołem badawczym oraz
- 2) posiada znaczący dorobek w zakresie danej dziedziny.

Podobnie jak w przypadku postępowań w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego, ustawa wprowadza również ograniczenie co do osoby recenzenta. Nie może pełnić tej funkcji osoba, która w okresie ostatnich 5 lat dwukrotnie nie dochowała 4-miesięcznego terminu na sporządzenie opinii w postępowaniu w sprawie nadania tytułu profesora.

Należy również dodać, że – analogicznie jak w przypadku postępowań w sprawie nadania stopnia doktora i doktora habilitowanego – nauczyciel akademicki oraz pracownik naukowy nie mogą bez uzasadnionej przyczyny odmówić pełnienia funkcji recenzenta w postępowaniu w sprawie nadania tytułu profesora.

3.5.5. Zakończenie postępowania ws. nadania tytułu profesora

Nie później niż w ciągu 3 miesięcy od dnia otrzymania ostatniej opinii recenzentów, Rada Doskonałości Naukowej po przeanalizowaniu całokształtu dokumentacji wydaje decyzję administracyjną, zgodnie z którą:

- występuje do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o nadanie wnioskodawcy tytułu profesora albo
- odmawia wystąpienia do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o nadanie wnioskodawcy tytułu profesora.

W przypadku wydania decyzji pozytywnej, w terminie 21 dni od dnia wydania decyzji Rada składa do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o nadanie tytułu profesora. Dalsza procedura związana z nadaniem tytułu profesora jest kontynuowana w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Termin	Regulacje przejściowe	
Przed 1.10.2018 r.	Postępowania o nadanie tytułu profesora wszczęte i niezakończone przed 1 października 2018 r. są przeprowadzane na zasadach dotychczasowych, przy czym jeżeli nadanie tytułu profesora następuje po 30 kwietnia 2019 r., wówczas tytuł nadaje się w dziedzinach i dyscyplinach określonych w nowej klasyfikacji.	ART. 179 UST. 1 UPW
Po 1.10.2018 r.	Postępowania o nadanie tytułu profesora, wszczęte w okresie między 1 października 2018 r. a 30 kwietnia 2019 r. tytuł nadaje się na podstawie dotychczasowych przepisów, z tym że do dnia 30 września 2019 r. w uczelni czynności związane z postępowaniem o nadanie tytułu profesora prowadzi rada jednostki organizacyjnej, a od dnia 1 października 2019 r. senat uczelni.	ART. 179 UST. 3 UPW
	W okresie od 1 maja 2019 r. do 30 września 2019 r. nie można będzie wszczynać postępowań w sprawie nadania tytułu profesora. Wszystkie wnioski złożone w tym czasie wywołają skutek wszczynający postępowanie dopiero z dniem 1 października 2019 r. Od tego dnia wszystkie postępowania wszczynane i prowadzone będą na zasadach określonych w Ustawie.	ART. 179 UST. 5 UPW
Po 1.10.2019 r.	Wszystkie postępowania w sprawie nadania tytułu profesora, które zostały wszczęte na podstawie dotychczasowych przepisów, a które nie zostały zakończone do 31 grudnia 2021 r., zostaną obligatoryjnie umorzone po tym terminie.	ART. 179 UST. 4 UPW

